

Ang Banagbanag

Ang Mantalaan sa Presensya ni Kristo

The Dawn in the Cebuano dialect

“Gibunyagan Alang sa mga Patay”	3
Pag-ampo Para sa Usa’g.....	13
Pag-ambitay sa Tanang Butang.....	15
Pagsangyaw sa Kamatooran.....	17
Paghinumdum sa Kamatinud-anon sa Diyos	19

“Gibunyagan Alang sa mga Patay”

“Kon dili pa, unsa man lamay ipasabut sa mga tawo sa ilang pagpabautismo alang sa mga patay? Kon ang mga patay dili man ugaling banhawon, nganong bautismohan pa man ang mga tawo alang sa mga patay?”

—I Corinto 15:29

Ang Doktrina SA BAUTISMO mao ang usa sa nag-unang mga doktrina sa Kristohanong pagtuo. Husto lamang nga kini isipon kini nga mao, kay si Apostol Pablo nagpaila niini nga usa sa mga “mga baruganan sa doktrina ni Kristo.” (Heb. 6: 1,2) Sa nagkalain-lain niini nga mga matang, ang pulong “bautismo” makita sobra sa usa ka gatus nga higayon sa Bag-ong Tugon. Bisan pa niana, sa tanan niini nga paggamit sa Kasulatan, ang pagsabut niini nga importante nga pagtulon-an ang managkalahi diha sa mga nag-angkong mga magtutuo kang Cristo. Usa ka bersikulo nga naghisgot sa bautismo ang hilabihan nga nakapalibog sa kadaghanan sulod sa daghang mga siglo. Kini mao ang pamahayag ni Pablo nga makita diha sa atong yabeng bersikulo, ug sa partikular ang hugpong nga mga pulong nga makita sa makaduha niana nga bersikulo, “gibunyagan alang sa mga patay.”

Daghan nga nagkalain-laing mga pagpatin-aw niining hugpong sa mga pulong ang gitanyag. Ang ubang historyano nag-ingon nga si John Calvin naghubad niini nga usa ka pagtumong sa pagpabunyang sa wala pa ang kamatayon. Giingon nga si Martin Luther nagtuo nga kini kinahanglan nga gihubad nga “gibunyagan sa ibabaw sa mga lubnganan sa mga patay.” Bisan pa niana ang uban nag-ingon nga ang gihisgotan nga pagbunyang niini nga bersikulo nagpasabut sa mga ritwal nga paghugas nga gikinahanglan sa mga Judio ubos sa Moisesnong Kasugoan kon adunay pagkontak sa usa ka patay nga lawas. Ang labing sagad nga nailhang hubad sa niini nga mga pulong mao nga gihatag sa nagkalain-laing paksyon sa Mormonismo, nga ang panglantaw sa ritual sa bunyang nga usa ka importante nga kinahanglanon sa pagsulod sa gingharian sa Dios. Ang ilang pagtuo nag-ingon nga ang bunyang alang sa mga patay

mahimo nga itanyag sa “proxy” niadtong kinsa namatay nga walay oportunidad sa pagdawat niini sa ilang kaugalingon. Katingad-anan, kini nagtudlo usab nga ang mga tawo nga namatay mahimong mopili kung dawaton o isalikway ang bautismo nga gibuhay alang kanila.

Walay bisan asa niini nga mga pagpatin-aw sa atong teksto ang makatagbaw sa mga sinsero nga estudyante sa Bibliya. Unsa nga paagi nga kita, bisan pa, sa husto nga paagi makasabot sa kahulogan sa mga pulong ni Pablo? Unsa ang iyang gipasabot sa hugpong sa mga pulong sa, “gibunyagan alang sa mga patay,” ilabi na tungod kay kini iya pang gisubli sa ikaduha nga higayon sa bersikulo? Sama sa daghang ubang mga Kasulatan nga sa unang pagkita makapalibog, ang yawe sa husto nga pagsabot niini nga mga pulong sa apostol makita diha sa unod diin kini makita, sa niini nga bahin, makita sa tibuok ika-15 nga kapitulo sa I Corinto. Kita nagtuo nga ang unod niini nga kapitulo naghatag dili lamang sa usa ka husto nga pagsabot sa unsa ang gipasabot ni Pablo sa mga pulong sa atong teksto, kondili usab nagaiwag kanato mahitungod sa importante nga mga doktrina sa kamatayon ug sa pagkabanhaw.

TESTIMONYA NI PABLO

Pipila ang molimod nga ang tibuok kaliwatan sa tawo mao ang patay o himalasyon. Si Pablo nagpatin-aw nga kini nagsugod sa unang tawo, si Adan: “Pinaagi sa tawo ang kamatayon miabut ... diha kang Adan ang tanan mamatay.” (I Cor. 15: 21,22) Ang kamatayon ni Adan miabut isip resulta sa iyang pagsupak sa balaan nga balaod. Ang tanan sa iyang kaliwat nakapanunod makasasala nga kinaiya diin siya nahulog, ug ang tanan nag-antus sa sama nga silot-kamatayon. Samtang ang mga salmista nag-ingon, “Sa sala sa akong inahan gipanamkon ako.” (Sal. 51: 5) Si Pablo nagpamatuod sa katapusan nga resulta niini pinaagi sa pag-ingon nga ang “bayad sa sala mao ang kamatayon.” - Roma. 6:23

Ang mga Kasulatan, bisan pa niana, naghatag sa usa ka talagsaon nga paglaum alang sa hingpit nga kaayohan sa tawo gikan sa sala ug kamatayon. Ang ika-15 nga kapitulo sa I Corinto nagpresentar sa mga pasalig nga ang mga patay ipahiuli sa kinabuhi pinaagi sa usa ka pagkabanhaw. Si Pablo nagpatin-aw kon ngano kini: “Sanglit pinaagi sa usa ka tawo miabut ang kamatayon, pinaagi sa usa ka tawo usab miabut ang pagkabanhaw sa mga patay.” (bers 21, New American Standard Bible) Dinhi kita gipahinumduman nga ingon nga pinaagi sa usa ka nahulog nga tawo –si Adan-nga ang kamatayon nahitabo, nga pinaagi sa usa ka hingpit nga tawo-si Kristo Jesus- ang pagkabanhaw sa mga

patay mahimong posible. Si Jesus mitubos sa sa kalibutan gikan sa Adanikong kamatayon, pinasubay sa kaugalingon niyang mga pulong sa dihang siya miingon nga iyang ihatag ang iyang unod “alang sa kinabuhi sa kalibutan.” (Juan 6:51) Busa ingon nga “diha kang Adan” ang tanan nangamatay, “diha kang Kristo” ang tanan “mangabuhi.” (I Cor. 15:22) Nga kana, ang tanan mahatagansa oportunidad nga mahiuli ngadto sa hingpit, walay katapusang tawhanong kinabuhi pinasikad sa pagkamasulundon sa balaod sa Diyos, sama nga kondisyon nga si Adan nagpuyo sa wala pa siya makasala.

“USA KA LUKAT ALANG SA TANAN”

Ang apostol nigamit sa pulong nga “lukat” sa paghulagway sa mga paagi nga ang plano sa Dios alang sa pagkaayo sa katawan gikan sa silot sa kamatayon matuman. Siya misulat, “Kini mao ang maayo ug nahamut-an sa panan-aw sa Dios nga atong Manluluwas; Nga nagatinguha sa tanang mga tawo nga mangaluwas, ug nga makadangat sa kahibalo sa kamatuoran. Kay may usa ka Dios, ug usa ka tigpataliwala tali sa Dios ug sa mga tawo, ang tawo nga si Cristo Jesus; Kinsa ang naghatag sa iyang kaugalingon nga usa ka lukat alang sa tanan, nga nagpamatuod sa gitagal nga panahon.”- I Timoteo 2: 3-6

Ang Griyegong pulong sa Bag-ong Tugon nga gihubad lukat nagpasabot “sa usa ka tumbas nga bili.” Ang tawo nga si Cristo Jesus, ingon sa gipahayag sa Kasulatan “balaan, dili makadaot, walay buling, ginahin gikan sa mga makasasala.” (Heb. 7:26) Sa niini nga paagi siya “tumbas” sa hingpit nga tawo nga si Adan, nga gilalang sa larawan sa Diyos. Apan, si Adan nawad-an sa nga kahingpitan ug gidala sa kamatayon sa ibabaw sa iyang kaugalingon ug sa ibabaw sa tanan nga iyang mga kaliwat pinaagi sa paglapas sa balaod sa Diyos. Ang hingpit nga tawo nga si Jesus boluntaryo nga nihalad sa iyang kamatayon, ug sa pagbuhat niini siya usa ka “bili nga tumbas” nga naghatag ug pagtubos kang Adan ug sa tibuok kaliwatan sa tawo-ang tanan “diha kang Adan.” Kini nga probisyon sa lukat ang nag abli sa dalan alang sa tanan sa pagbalik ngadto sa kinabuhi.

Sa gikutlo sa sayo pa, si Pablo miingon, “Ang suhol sa sala mao ang kamatayon,” apan unya midugang, “ang gasa sa Dios mao ang kinabuhi nga walay katapusan pinaagi kang Jesu-Cristo nga atong Ginoo.” (Roma. 6:23) Ang usa ka susama nga panghunahuna gipahayag sa Juan 3 : 16,17: “Kay gihigugma sa Dios ang kalibutan, nga gihatag niya ang iyang bugtong Anak, aron ang tanan nga mosalig kaniya dili malaglag,

kondili may kinabuhi nga walay katapusan. Kay gipadala sa Dios ang iyang Anak sa kalibutan aron sa paghukom sa silot sa kalibutan; kondili aron ang kalibutan pinaagi kaniya unta maluwas.”

Si Jesus dugang mipasabut, “Siya nga mosalig kaniya dili pagahukman sa silot: apan siya nga wala nagatoo gihukman na, tungod kay siya wala motoo sa ngalan sa bugtong Anak sa Dios.” (bers 18) Kini nga mga teksto nagpadayag nga ang bug-os nga kalibutan, pinaagi sa kaliwat, anaa ubos sa panghimaraut ngadto sa kamatayon, ug ang pagikya gikan niini nga pagkahinukman sa silot ang gihatag pinaagi kang Cristo. Sila dugang pa nga nagsulti kanato nga kini nga ikyas nag-agad sa hugot nga pagtuo ug pagdawat sa tagsa-tagsa niini nga probisyon nga gihimo alang kaniya.

Atol niini nga panahon, kadtong mga tawo nga, sa pagkat-on mahitungod niini nga probisyon sa grasya sa Dios, modawat niini sa ibabaw sa mga kahimtang sa pagkamasulundon ug bug-os nga pagpahinungod sa pagbuhat sa Dios sa kabubut-on, ang giingon nga “gipakamatarung.” Si Pablo misulat, “Tungod kay gipakamatarung pinaagi sa pagtoo, kita adunay pakigdait uban sa Dios pinaagi sa atong Ginoong Jesu-Cristo. “(Roma. 5: 1) Kadtong wala motoo kang Kristo sa bug-os ug hugot nga pagtuo, ug pinaagi sa usa ka bug-os nga pagpahinungod sa ilang kinabuhi sa pagbuhat sa kabubut-on sa Dios pinaagi sa pagsunod sa mga tunob ni Jesus, dili makatagamtam niini nga “kalinaw sa Dios.” kini nahimulag gihapon gikan kaniya pinaagi sa sala-sa gihapon ubos sa panghimaraut sa kamatayon.

Walay laing paagi sa kaluwasan gikan sa kamatayon kondili pinaagi kang Cristo. Si Pedro miingon, mahitungod kang Jesus “walay kaluwasan sa bisan unsa nga lain: kay walay lain nga ngalan sa ilalum sa langit nga gihatag sa mga tawo, diin kita kinahanglan maluwas.” (Buhat 4:12) Ang rason ngano nga walay kaluwasan gikan sa kamatayon gawas pinaagi kang Jesus mao nga siya lamang ang usa nga nag-ula sa iyang hingpit nga dugo sa tawo alang sa mga sala-tinunglo ug himalatyon nga kaliwat. Ang ula sa dugo, sa mga Kasulatan, usa ka simbolo sa kinabuhi nga gibubo, ug si Jesus “nibubo sa iyang kalag ngadto sa kamatayon,” nga ang tanan nga mga anak ni Adan mahimo nga adunay usa ka oportunidad nga mabuhi. ---Isaias 53:12

Kon kita modawat pinaagi sa pagtoo sa mga probisyon sa giula nga dugo ni Kristo ug sa paghalad sa atong mga kaugalingon ngadto sa balaan nga kabubut-on, atong makita nga adunay labaw pa niini labaw

pa kay sa pagtuo lamang. Si Pablo misulat, “Kaninyo gihatag tungod kang Kristo, dili lamang sa pagtoo kaniya, kondili usab sa pag-antus alang sa iyang ngalan.” (Filipos 1:29) Adunay daghang mga Kasulatan nga nagpakita nga kini pribilehiyo sa mga magtutuo nga mag-antus uban kang Jesus. Sa iyang sulat kang Timoteo, si Pablo misulat, “Kini mao ang usa ka matitud-anon: Kay kong nangamatay kita uban kaniya, mangabuhi usab kita uban kaniya: Kong kita mag-antus, magahari usab kita uban kaniya.” - II Tim. 2: 11,12

“ALANG SA PATAY”

Sa pagtan-aw pag-usab sa mga pulong sa atong yabeng bersikulo, si Pablo haom nga naghigot niini nga bahin sa balaan nga kabubut-on alang sa tanan nga gibalaan nga mga magtutuo maylabot sa iyang paghigot sa pagkabanhaw sa mga patay. Adunay mga pipila diha sa simbahan sa Corinto nga dayag wala motuo sa pagkabanhaw ni Jesus, ug siya nagpunting nga kon si Cristo wala nabanhaw gikan sa mga patay nan walay paglaum nga bisan usa sa mga patay-ang ipaghiuli sa kinabuhi. Siya nagpakita, sa laing bahin, dili lamang nga si Jesus nabanhaw gikan sa mga patay, kondili nga ang tanan pinaagi kaniya ang ipaghiuli sa kinabuhi. - I Cor. 15: 12-22

Ang apostol tin-aw nga nagpakita nga kini matuman pinaagi sa gingharian ni Kristo nga kamanduan, nga siya maghari, hangtud nga ang tanan nga mga kaaway ibutang sa ilalum sa iyang mga tiil, ug nga bisan ang kamatayon sa iyang kaugalingon pagalaglagon. Kon kana nga mahimayaon nga buhat mahimong hingpit, ang gingharian ibalik sa ngadto sa Amahan, nga siya “mahimong tanan sa tanan.” - bers 24-28

Dinhi niini nga konteksto nga si Pablo midugang sa mga pulong sa atong teksto, “lain nga pagkaagi, unsa ba ang pagabuhaton nga gibunyagan alang sa mga patay, kon ang mga patay dili sa tanan? ngano nga sila gibunyagan alang sa mga patay? “Aron sa paghatag ug dugang gibug-aton sa iyang punto, ang apostol midugang nga kon ang mga minatay wala banhawa,” Nganong mag minatay kita sa kapildihan sa tanang takna? Misupak ako sa imong pagmaya nga akong gibatonan kang Kristo Jesus nga atong Ginoo, mamatay ako adlaw-adlaw. Kong ingon sa pagkaagi sa tawo nakig-away ako sa mga mananap sa Efeso, unsay kapuslanan niini kanako, kon ang mga patay dili banhawon? kita sa pagkaon ug sa pag-inum; kay ugma kita mamatay.” - I Cor. 15: 30-32

Kini nga mga bersikulo nagpahinumdom kanato nga ang mga gibalaan nga magtutuo niining panahon ---kadtong naningkamot sa pagsunod sa mga lakang ni Jesus---nag-antos ug “namatay sa adlaw-adlaw” uban kaniya. Kini, si Pablo nagpatin-aw, mao ang alang sa mga katawhan sa kalibutan, nga sa pagkakaran “patay” sa atubangan sa Dios. Ang apostol nagpahayag nga ang mga patay makabenepisyo, sa pipila ka paagi ug sa gitakdang panahon sa Diyos, gikan sa mga pag-antus ug kamatayon sa mga sumusunod ni Jesus. Kini mao ang usa sa mga importante nga mga bahin sa dakong plano sa Diyos alang sa paghatag sa kinabuhi ngadto sa kalibutan sa katawhan. Kini gidala sa atong atubangang pagtagad sa daghang mga paagi diha sa Kasulatan, usa niini mao ang saad nga gihimo sa Dios kang Abraham, nga pinaagi sa iyang binhi “sa tanan nga mga pamilya sa yuta” ang “mahimong mapanalanginan.” - Gen. 12: 3; 22:18

Sa Galacia 3:16, si Pablo nagpaila sa gisaad nga binhi ni Abraham nga si Cristo Jesus. Dayon siya midugang, “Ingon nga daghan kaninyo nga gibautismohan ngadto kang Cristo gikasuloban ug Cristo. ... Ug kon kamo iya ni Cristo, nan, kamo kaliwat ni Abraham, ug mga manununod sumala sa saad. “(Ber. 27-29) Dinhi tin-aw nga gipakita nga ang mga tawo nga gibautismohan ngadto kang Kristo ug kinsa matinud-anon, makapanunod uban kaniya sa saad sa pagpanalangin sa mga pamilya sa yuta. Tungod kay kini nga mga pamilya sa yuta nga panalanginan ang patay na o himalatyon, makataronganon nga hunahunaon kadtong mga tawo nga “gibautismohan ngadto kang Kristo” ingong “gibunyagan alang sa mga patay.” Kana mao, nga kadtong mga “gibautismohan ngadto kang Kristo “ ug bug-os nga naugmad sa iyang kinaiya niining panahon karon, ang usab” gibunyagan” sa simbolikonhong pinulungan, uban sa usa ka panglantaw sa pagtabang sa mga patay ug himalatyon nga kalibutan. Dinhi niini nga dugang nga proseso nga “gibunyagan alang sa mga patay” nga ang mga gibalaan nga magtotoo ang mahimong kabahin sa usa ka mabinationg parianon, “gitandog diha sa pagbati” sa mga sakit sa katawhan, ug nasulayan sa mga kasinatian nga “komon sa katawhan.” (Heb. 4:15; I Cor. 10:13) Busa, sila napamatud-an nga takus ug andam alang niana nga dako nga umaabot nga buluhaton sa pagpanalangin sa tanan nga mga banay sa yuta.

BAUTISMO DUGANG GIPASABOT

Ang bautismo sa tubig nga gitugotan diha sa Kasulatan alang sa mga konsagradong magtotoo mao ang usa lamang ka simbolo, o hulagway, sa tinuod nga bautismo, nga dili sa tubig, kondili ngadto kang Kristo.

Si Pablo nagpatin-aw, “Wala ba kamo mahibalo, nga daghan kanato nga nabautismohan ngadto kang Cristo Jesus gibautismohan ngadto sa iyang kamatayon?” Sa pagpadayon, siya miingon, “Kay kon kita nahiusa uban kaniya sa pagkasama sa iyang kamatayon, kita usab diha sa dagway sa iyang pagkabanhaw.” - Roma. 6: 3.5

Unsa ang “dagway” sa kamatayon ni Jesus? Si Pablo nag-ingon, “Sa nga siya namatay, siya namatay ngadto sa sala sa makausa. ... Ingon man usab isipa usab ninyo ang inyong kaugalingon nga mga patay ngadto sa sala. “(Ber. 10,11) Si Jesus wala gayod makasala. Ang iyang kamatayon “ngadto sa sala” maoy usa ka halad nga kamatayon alang sa kalibotan sa katawhan. Ang atong pagkatawo nga gitanom uban kaniya pinaagi sa pagbautismo ngadto sa kamatayon mao ang usa usab ka halad nga kamatayon, ug usab alang sa patay nga kaliwatan sa tawo. Sa ulahi, sa niini nga sama nga sulat si Pablo miingon, “Busa hangyoon ko kamo, mga igsoon, tungod sa mga kalooy sa Dios, nga ihalad ninyo ang inyong mga lawas nga usa ka halad nga buhi, balaan, kalahamut-an sa Dios, nga mao ang inyong makatarunganon nga pag-alagad.” - Roma. 12: 1

Ang kamatayon ni Jesus ngadto sa sala ang naghatag sa pagkanselar sa hukom sa kamatayon nga nagpaabot diha sa kaliwat ni Adan. Walay laing sakripisyo ang gikinahanglan alang niini. Ang mga konsagradong sumusunod ni Kristo walay labot niini nga bahin sa iyang halad tungod kay, sumala sa giingon, kini nagkinahanglan sa usa ka hingpit nga tawo-usa ka tugbang nga bili kang Adan-sa pagtuman niini. Ang kalibutan, bisan pa niana, human nahimong gawasnon gikan sa pagkahinukman sa silot, kinahanglan nga malamdagan mahitungod sa halad nga buhat ni Kristo. Ibabaw sa pagsabut ug pagdawat niini nga probisyon kinahanglan usab kini nga ibayaw gikan sa tanan nga mga timaan sa kaulawan, sakit, ug kamatayon aron ipahiuli ngadto sa kahingpitan nga nawala diha kang Adan. Ang mga sumusunod ni Jesus nga matinud-anon nga nahiusa-nabunyagan-sa “dagway sa iyang kamatayon,” ang moapil niini nga buhat sa kalamdagan ug pagpasig-uli.

PAGHIULI SA KALIBUTAN

Si Pablo misulat, “Ang tanan nga mga butang gikan sa Dios, nga ang nagpasig-uli kanato ngadto sa iyang kaugalingon pinaagi kang Cristo, ug naghatag kanato sa ministerio sa pagpasig-uli; Aron sa pagtan-aw, nga ang Dios diha kang Cristo, nagpasig-uli sa kalibutan ngadto sa iyang kaugalingon, nga wala niya pag-isipa ang ilang mga paglapas; ug gitugyan kanamo ang ministryo sa pagpasig-uli. Busa kami mga

tinugyanan nga pinadala ni Kristo, maingon nga ang Dios nagatambag pinaagi kanamo: Nagapangaliyupo kami kaninyo diha kang Cristo ilis, magpasig-uli kamo ngadto sa Dios. “- II Cor. 5: 18-20

Dayag gikan niini nga tudling nga ang nagsakripisyo nga mga sumusunod sa Ginoo ang mouban kaniya sa pagpasig-uli sa kalibutan. Kini nga buhat naggikan sa Diyos. Siya mao ang dakong Tigpasiugda sa plano sa kaluwasan sa nawala nga kaliwat, ug kini nga plano gibutang sa operasyon pinaagi ni Jesus- “ang Dios diha kang Cristo, nagpasig-uli sa kalibutan ngadto sa iyang kaugalingon.” Unya kita, ang mga sumusunod ni Kristo, gidala ngadto sa hulagway isip mga representante ni Kristo sa buhat sa pagpasig-uli saiyang gihimo nga probisyon. Kita gihatagan sa “ministeryo sa pagpasig-uli.”

Ang bersikulo 21 mabasa, “Kay siya ang naghimo kaniya nga sala [usa ka sala-nga-sinunog] alang kanato, nga wala makaila sa sala; nga kita mahimo nga sa pagkamatarung sa Dios diha kaniya.” Ania kita sa katin-awan sa mga basehan diin nga kita, tungod sa panulondon mga miyembro sa-sa- tinunglong sala ug himalatyon nga kaliwat, mahimong gamito sa Dios diha sa buhat sa pagpasig-uli. Kini tungod kay si Cristo naghimo sa probisyon alang sa atong pagpasig-uli, ug sa ibabaw sa pagdawat niini nga probisyon kita “nga gihimo sa pagkamatarung sa Dios diha kaniya.” Kita, sama sa gibalaan nga mga magtutuo, wala magdugang sa bisan unsa nga merito sa dugo diin kita gipasiguli, apan ang gahum sa maong dugo makamugna sa atong pagpasig-uli. Ang Diyos nagisip kanato ingon nga hingpit, ug naghatag kanato sa kahigayunan sa pag-apil uban ni Kristo diha sa buhat sa pagpasig-uli alang sa uban.

Ang mosunod nga bersikulo, nga mao ang unang bersikulo sa II Corinto 6, mabasa, “Busa, sa nagabuhay kamo uban kaniya, nagatambag usab kami nga dili ninyo pagdawat sa grasya sa Dios sa walay kapuslanan.” Pagka kahibulongan sa “grasya sa Dios” diin si Pablo nag-awhag kanato nga dili modawat sa walay kapuslanan. Kini nga pribilehiyo nga mga trabahante uban sa Dios mao ang usa nga nagsakop sa duha ka mga kapanahonan sa balaan nga plano sa kaluwasan-ang Panahon sa Ebanghelyo ug sa Mesiyanhong Panahon. Si Kristo nagsugo sa iyang mga sumusunod sa pag-adto ngadto sa tibuok kalibutan ug pagsangyaw sa Ebanghelyo-ang pulong sa pagpasig-uli. Kini nga buhat nagkinahanglan og sakripisyo ug sa pagtahan sa sa atong mga kinabuhi. Kini mao ang naglambigit sa atong kamatayong bautismo uban kang Cristo, ang atong pag-antos ug mamatay uban kaniya. Dayon, ingon sa

atong nakita, ang buhat sa nagsingabot nga Mesiyanhong Panahon, sa diha nga ang lawas ni Kristo ang tanan matigum ug naandam, mao ang pagpasig-uli sa katawhan ug sa pagpasig-uli sa sa kinabuhi

Ang bersikulo 2 sa kapitulo 6 mabasa, “Ako nakadungog kanimo sa usa ka panahon gidawat, ug sa adlaw sa kaluwasan ako mitabang kanimo: ania karon, karon ang gidawat nga panahon; tan-awa, karon mao ang adlaw sa kaluwasan.” Ang ekspresyon nga, “Karon mao ang gidawat nga panahon,” wala magamit sa tibuok kinabuhi sa mga indibiduwal, apan sa usa ka panahon diha sa plano sa Dios-ang Panahon sa Ebanghelyo-diha nga ang Dios modawat sa mga halad-sa iyang katawhan ug mohatag kanila sa usa ka papel sa iyang plano ingon nga mga trabahante uban kaniya. Dinhi nga teksto, si Pablo nagkutlo sa bahin gikan sa Isaias 49: 8,9: “Mao kini ang giingon ni Jehova: Sa panahon nga kahimut-nadungog ko kanimo, ug sa usa ka adlaw sa kaluwasan ako nagtabang kanimo; ug akong bantayan ikaw, ug mohatag kanimo alang sa usa ka tugon sa katawohan, aron sa pagtubo sa yuta, sa paghimo kanila nga magapanunod sa biniyaan nga mga kabilin; Nga ikaw moingon sa mga binilanggo: Lakaw ngadto; kanila nga anaa sa kangitngitan: Pakita kamo. Sila mokaon diha sa mga dalan, ug ang ilang mga tugwayanan mahimo nga anaa sa tanan nga mga hatag-as nga mga dapit.”

ANG PANGASAW-ONON

Sa simbolikanhon nga pinulongan, ang Bibliya naghisgot sa simbahan ingon nga usa ka tibook -ang tanan nga, sa panahon sa Ebanghelyo, ang mga gitanom uban kaniya sa pagkasama ni Jesus sa kamatayon, ingon nga ang mga “pangasaw-onon” ni Kristo. Sa Pinadayag 19:7, si Jesus ang gitawag nga “Kordero,” tungod sa halad nga kinaiya sa iyang buhat sa katubsanan. Atong mabasa, “kita ug managmaya, ug sa paghatag kadungganon kaniya: kay ang kasal sa Cordero nahiabut na, ug ang iyang asawa ang andam na.”

Ang dayandayan sa pangasaw-onon mao ang dili-mahakogong gugma nga andam sa pagsakripisyo alang sa uban. Kini mao usab ang usa ka dayandayan sa pagkamapainubsanon ug pagkamasulundon sa pagbuhat sa kabubut-on sa Diyos. Mao kini ang usa ka kombinasyon sa tanan nga mga bunga ug mga grasya sa Espiritu Santo. (Gal. 5: 22,23; II Ped. 1: 5-8) Mahimo lamang ang kasal sa Kordero ngadto sa iyang pangasaw-onon kon ang matag umaabot nga sakop ni Kristo nga pangasaw-onon ang madayandayan, ug dalhon ngadto sa unang pagkabanhaw.

Mao na unya kini nga ang Pinadayag 22:17 matuman, kay ayha paman nga adunay usa ka pangasaw-onon. Ang teksto mabasa, “Ang Espiritu ug ang pangasaw-onon nagaingon: Umari ka. Ug siya nga nagapatalinghug ingon: Umari kamo. Ug siya nga mao ang giuhaw moabut. Ug bisan kinsa nga giuhaw, paimna siya sa tubig sa kinabuhi nga walay bayad. “Ania kita gipahibalo nga” ang Espiritu ug ang pangasaw-onon “ang naglangkob sa sa mga mag-una niadtong mga magdapit sa katawhan sa pag-ambit sa mga tubig sa kinabuhi. Dinhi na usab gipadayag ang espesyal nga posisyon diha plano sa kaluwasan nga pagaokupahan niadtong gitanom diha sa pagkasama sa kamatayon ni Jesus.

Uban niini nga pagsabot, dili katingad-an nga si Pablo nagpunting nga pagka walay pulos sa mga Kristohanong pag-antos ug kamatayon, pagkawalay unod ang kahulugan sa atong bunyag alang sa mga patay nga kalibotan sa katawhan, kon walay pagkabanhaw sa mga patay! Uban sa pagmaya, hinoon, atong giangkon ang saad sa kasulatan nga adunay usa ka pagkabanhaw sa mga patay, tungod kay si Kristo Jesus nga atong Ginoo nabanhaw na gikan sa mga patay ug gibayaw ngadto sa langitnong himaya. Ang unang pagkabanhaw modawat sa tanan nga nag-antus ug namatay uban kaniya, nga sila unta mabuhì ug magahari uban kaniya, apan kini nga mahimayaon nga paglaum mahimong matuman lamang pinaagi sa pagkamatinud-anon sa kamatayong bautismo.

Nagmaya kita sa pasalig sa tabang sa Diyos alang mga niadtong nitahan sa ilang mga kinabuhi diha sa paghalad. Usa sa labing dako nga benepisyo sa pagkamatinumanon mao ang kamatuoran sa Kasulatan, sama sa gihatag sa atong yabeng bersikulo, nga ang bautismong kamatayon sa Simbahan ang maipon para sa kaayohan sa kalibutan. Magmatinud-anon kita, aron nga kita unta makabaton sa usa ka bahin sa dakung buluhatonsa umaabot sa pagpasig-uli sa patay nga kalibutan ngadto sa kinabuhi, sa pagdan-ag kanila, ug sa paghatag kanila sa kahigayonan nga mabuhì sa walay kataposan. ■

Pag-ampo Para sa Usa'g

Yabeng Bersikulo:
***“Ug sa nakaampo na
sila, nauyog ang dapit
diin nanagkatigum
sila; ug silang tanan
napuno sa Espiritu
Santo ug nanagsulti
sa pulong sa Dios sa
walay kahadlok***

—Buhat 4:31

Piniling Kasulatan:

Buhat 4:23-31

ANG MGA TINUN-AN ni Jesus nalipay sa pagkahibalo nga ang dugay nang gipaabot nga Mesiyas niabot na sumala sa mga saad nga gipamulong sa mga propeta. Apan, ang maonga kalipay gipulihan sa kalibog sa iyang wala damha nga kamatayon. Ang mga asoy sa Ebanghelyo nagpahayag sa ilang kasagmuyo sa paghunahuna nga sila mobalik ngadto sa ilang kanhi nga mga pagkinabuhi. Ang Kasulatan usab naghulagway sa pagkabanhaw ni Jesus ug sa mga pagpakita niya sa iyang mga tinun-an. Siya mipahinumdom kanila nga gikinahanglan nga siya mamatay, unya mabanhaw, ug nga sila mahimong mga saksi

niining mga butanga, aron sa pagsangyaw sa iyang ngalan taliwala sa tanan nga mga nasud.

Sa iyang kataposang pagpakita sa wala pa siya mosaka sa langit, si Jesus miingon sa iyang mga sumusunod, “Kamo pagabautismohan sa Espiritu Santo sa dili daghan nga mga adlaw dinhi.” (Buhat 1: 5) Sa adlaw sa Pentekostes, ang talaan nag-ingon nga ang mga tinun-an “napuno uban sa Espiritu Santo. “(kap. 2: 1-4) Kini gipadayag sa diha nga sila misugod sa pagsulti sa ubang mga pinulongan “ingon sa ipalitok kanila sa Espiritu.” Ang mga katawhan nahibulong, apan ang uban nagbugalbugal. Si Pedro mitubag uban sa usa ka makusog nga pakigpulong diha sa pagmantala sa pagkabanhaw ni Jesus pinaagi sa gahum sa Dios sumala sa mga pulong sa Dios sa mga propeta. ---bersikulo 14-36

Sa ikaupat nga kapitulo sa Mga Buhat mao ang lain nga panig-ingnan sa Espiritu Santo nga gibubo pinaagi sa usa ka pisikal nga pagpadayag.

Human si Pedro ug si Juan gihulga sa mga Judio nga konseho, ang bersikulo 29 nag-ingon nga ang mga kaigsoonan nag-ampo, “Ginoo, tan-awa ang ilang mga hulga; ug ihatag sa imong mga ulipon, ang tanan nga kaisug sa pagsulti sa imong pulong.” Ang ilang pag-ampo gitubag sumala sa gipahayag diha sa atong mga Yabeng Bersikulo. Niini nga leksyon atong makita ang kamahinungdanon ug pagka-epektibo sa pag-ampo alang sa atong mga kaigsoonan.

Si Pablo nag-ingon, “Maggamahunahuna kita sa usag usa diha sa pag-aghat ngadto sa gugma ug sa mga maayong buhat; sa dili pagbiya sa atong panagtigum, ingon sa ginabuhay sa pipila; kondili magtinambagay ang usa ug usa. “(Heb. 10: 24-25) Ang buluhaton sa” paghagit “ug” sa pagdasig sa “usa”g usa mas labing matuman pinaagi sa panagtigum ug pinaagi sa pag-ampo.

Si Juan niangkong nga ang gugma sa mga igsoon mao ang katapusang pagsulay sa atong gugma sa Dios, nga nag-ingon, “Kita nasayud nga kita nakalabang na gikan sa kamatayon ngadto sa kinabuhi, tungod kay kita nahigugma sa mga igsoon. Siya nga wala mahigugma sa iyang igsoon nagapabilin sa kamatayon. ... Niini naila nato ang gugma sa Dios, tungod kay siya [Jesus] ang iyang kinabuhi tungod kanato; ug kinahanglan nga kita usab magahatag sa atong kinabuhi alang sa mga igsoon. “(I Juan 3: 14,16) Ang sinserong pag-ampo alang sa mga kaigsoonan mao ang usa ka importante nga aspeto sa pagtahan sa atong mga kinabuhi alang kanila.

Si Santiago naghatag ug susama nga mensahe kanato, nga nagaingon, “Isugid ang inyong mga sayop sa usa ug usa, ug mag-ampo alng sa usa’g usa, aron kamo mamaayo. Ang masangputon nga kinasingkasing nga pag-ampo sa usa ka matarung nga tawo makatabang kaayo. “(Santiago 5:16) Ang” matarong nga tawo “nga gihubit dinhi mao ang usa nga gipanganak pinaagi sa Espiritu Santo-ang usa ka sakop sa klase nga gihulagway ingon nga” ang mga anak sa Dios. “- Roma. 8:14

Sa katapusan, si Jesus nag-ampo alang sa tanan niyang mga sumusunod, lakip na ang mga nagpuyo sa karon nga panahon: “Ako mag-ampo ... alang kanila nga imong gihatag kanako; kay sila mga imo. ... Padayon sa imong ngalan sa mga tawo nga imong gihatag kanako, aron sila mahimong usa, maingon nga kita. “(Juan 17: 9,11) Himoon natong matinud-anon nga mosunod niini nga mga tambag sa pag-ampo nga mainiton alang sa usag usa. ■

Pag-ambitay sa Tanang Butang

Yabeng Bersikulo: **SUNOD SA TUBAG** sa pag-ampo nga
“*Ug wala kanilay nakabsan, kay ang tanan kanila nga may kayutaan o mga balay namaligya man niini, ug ang halin ilang gihatud.*”

—***Buhat 4:34***

Piniling Kasulatan:

Acts 4:34 – 5:10

nahitala sa Buhat 4:31 nga gitun-an sa atong miaging mga leksyon, ang mga kaigsoonan ang mas nahiduol pa ngadto sa usa’g usa ug gani nagpahayag nga ang tanan nga ilang gipanag-iya dili sa ilang kaugalingon, kondili iyan nga komon diha sa simbahan. (bers. 32) Kini dayag nga usa ka pag-ila nga ang tanan nga ilang gipanag-iya dili gikan sa ilang kaugalingong mga talento ug mga abilidad, kondili mga gasa sa Dios. Sa usa ka kalibotan diin ang mga bahandi ang kasagaran nga sukdanan, kini mao ang usa ka maayo nga paagi sa pagpakita sa ilang mga bug-os nga suporta alang sa buhat sa pagsangyaw sa

Ebanghelyo.

Ang kaseryoso niini nga paningkamot sa pagsuporta sa pagsangyaw sa Ebanghelyo ni Kristo ang gipakita sa mga buhat sa usa ka bana ug asawa nga si Ananias ug Sapira. Sila nagbaligya sa usa ka panulondon sa pag-
amot ngadto sa komon nga pag-atiman sa mga igsoon, apan gitagoan niya ang bahin sa bili alang sa ilang kaugalingon. Si Pedro dali nga nakasabot sa ilang pagkadili matinuoron, nga nag-ingon nga sila wala magbakak sa tawo, kondili sa Dios. Siya mipahayag nga si Satanas napuno sa ilang mga kasingkasing uban sa espiritu sa hakog nga pangibog. Sa diha nga sila gipangutana sa ilang mga sala, ang duha si Ananias ug ang iyang asawa mihapa sa yuta ug namatay. Ang ilang kamatayon miresulta sa usa ka dakong kahadlok taliwala sa mga kaigsoonan. (Buhat 5: 1-11) Kini nga asoy naghatag kanato sa usa ka gamhanan nga espirituhanon nga leksyon mahitungod sa kamahinungdanon sa bug-os nga pagtuman sa atong mga sa pagpahinungod, ug dili sa paghawid sa bisan unsa

nga para sa Ginoo. “Mas maayo pa nga dili mo manaad, kay sa ikaw manaad ug dili mobayad.” - Eccles. 5: 5

Kini nga kahikayan sa kumonal nga kinabuhi ang natapos, saw ala madugay, nga nagpakita nga dili kini mahimo sa usa ka dili hingpit nga kalibotan. Apan, hinoon kini nagpunting sa importante nga leksyon nga ang bug-os nga lawas ni Kristo ang “maayong pagkahaom ug natibook, pinaagi niadtong lutahan nga nagapalig, sumala sa paglihok sa sa sukod sa matag bahin,” ug “nga nagapatubo sa lawas ngadto sa mga on sa iyang kaugalingon diha sa gugma. “(Efe. 4:16) Kini usab nagpamatuod sa Pablo paghulagway ni Pablo sa mga sakop sa lawas ni Kristo sama sa tanan nga managsama sa atubangan sa Dios. Siya nag-ingon, “Kinahanglan nga walay pagkabahinbahin sa lawas; ... Ang mga miyembro kinahanglan nga adunay sama nga pag-atiman sa usa’g usa. “- I Cor. 12:25

Bisan tuod kita wala magpuyo sa komunidad uban sa mga igsoon, kita angay nga motabang sa ilang espirituhanon ug temporaryong mga panginahanglan sa matag higayon kon mahimo. Ang Apostol Juan nag-ingon, “Bisan kinsa nga aduna niini sa kalibutan, ug makita niya ang iyang igsoon nga anaa sa panginahanglan, ug pagalukban niya ang iyang kasingkasing sa kalooy gikan kaniya, unsaon pagpabilin sa gugma sa Dios diha kaniya? Akong anak, dili kita maghigugma sa pulong, ni sa dila; kondili sa buhat ug sa kamatuoran. “(Juan 3: 17,18) Kadtung mapakyas sa pagtuman niini nga gikinahanglang “bunga sa Espiritu” ang sama sa mga gihulagway sa atong Ginoo.” Ang matag kahoy nga wala magabungag mga maayong bunga pagaputlon ug isalibay ngadto sa kalayo. Busa tungod sa ilang mga bunga kamo makaila kanila. “- Mat. 7: 19,20

Si Santiago naghigot usab niini nga baruganan uban niini nga mga pulong: “Kon ang usa ka igsoon nga lalake kun igsoon nga babaye, hubo ug kulang siya sa adlaw-adlaw nga pagkaon, Ug ang usa kaninyo moingon kanila: Pahawa diha sa pakigdait, nga kamo ug magbusog kamo; bisan pa wala ninyo sila paghatagi sa mga butang nga kinahanglanon sa lawas; unsay kapuslanan niana? “(Santiago 2: 15,16) Mao kana ang nahitabo kang Ananias ug Sapia, nga miresulta sa dili lamang pagkawala sa temporal nga kaayohan, kondili usab sa ilang mga kinabuhi. Kanunay kita nga magsusi sa mga panginahanglan sa atong mga kaigsoonan, ug magkinabuhi diha sa pagpakigbahin nga magagikan sa kasingkasing nga sinserong paghatag. ■

Pagsangyaw sa Kamatooran

Yabeng Bersikulo: SA ATONG MIAGING LEKSYON
“Apan si Pedro ug ang mga apostoles mitubag nga nag-ingon, “Kinahanglan maoy among unahon pagsugot ang Dios inay ang mga tawo.”
—Buhat 5:29
Piniling Kasultan:

atong nakaplagan ang Kristohanong panon sa katawhan nga nag-ampo sa inusa nga kasingkasing alang sa mga Apostoles. Ang ilang piho nga mga pulong nga nahitala sa Buhat 4: 29,30, mao “Ihatag sa imong mga alagad, nga uban sa tanan nga kaisug sa pagsulti sa imong pulong, Samtang igatuyod mo ang imong kamot sa pag-ayo; ug nga ang mga ilhanan ug mga kahibulongan mangahimo pinaagi sa ngalan sa imong balaang anak nga si Jesus.”

Buhat 5:27-42

Ang ilang mga pag-ampo alang sa kalig-on ug gahum alang sa mga Apostoles diha-diha dayon gitubag: “Pinaagi sa mga kamot sa mga apostoles, daghan ang mga ilhanan ug mga kahibulongan nga nangahimo sa taliwala sa mga katawhan.” (Kap. 5:12) Ang asoy nagpadayon pinaagi sa pagbatbat sa pagka-epektibo sa ilang mga paningkamot. Dakong gidaghanon sa mga masakiton ang gidala ngadto sa mga apostoles didto sa Templo gikan sa Jerusalem ingon man gikan sa palibot nga mga siyudad. Isip resulta, “nadugangan pa ang mga magtotoo sa Ginoo, mga panon sa mga lalaki ug mga babaye.” – bers. 14-16

Ang labawng sacerdote ug mga Saduceo wala mangalipay, sama sa gibuhat sa mga tawo, diha sa pagka-epektibo sa pagsangyaw ug pag-ayo sa mga apostoles. Hinunoa, sila napuno sa kapungot ug sng mga apostoles gibilanngo. (ber. 17,18) Apan, sa dihang ang mga buhat sa pagsangyaw ang sa una napalambo tungod sa mga pag-ampo ug mga kapanguhaan sa Kristohanong panon sa katawohan, ang Dios direkta na nga nangilabot pinaagi sa iyang mga anghel. “Ang anghel sa Ginoo

miabli sa kagabhion sa mga pultahan sa bilanggoan, ug gidala sila sa gawas, ug miingon: Lakaw, tindog ug isulti sa templo sa katawohan ang tanang mga pulong niini nga kinabuhi.” (Ber. 19,20) Kini ang laing milagroso nga pagpakita sa Dios sa paghatag sa dugang pamatuod nga ang mensahe sa Ebanghelyo ni Cristo dili mabalda sa bisan unsa nga pagsupak sa tawo.

Sa diha nga nakita sa mga opisyal sa sunod nga buntag nga walay sulod ang prisohan ug ang mga apostoles nagsangyaw sa Templo, sila gidala atubangan sa konseho. Sila gihulga pag-usab uban sa silot kon mapakyas sila sa pagpatalinghug sa awtoridad sa kadagkoan sa mga Judio. (ber. 21-28) Ang mga tubag sa apostoles ang nahitala sa atong yabeng bersikulo. Susamang mga hulga ang gihimo sa daghan nga katawhan sa Dios sa tibuok nga Panahon sa Ebanghelyo. Kini ang pribilehiyo niini nga mga nagsaksi kang Jesus sa pagpahayag usab: “Kinahanglan nga kita mosunod sa Dios labi kay sa mga tawo.”

Sa lantug misunod human sa deklarasyon sa mga apostoles sa pagsunod sa Dios kay sa konseho sa mga tawo, usa ka Pariseo nga may hataas ug reputasyon nga ginganlan ug Gamaliel ang mitindog ug mihatag sa pagpamatuod niadtong nangagi nga mga naghagit sa awtoridad sa konseho. Siya miingon, “Kamo nga mga tawo sa Israel, magmatngon kamo sa inyong kaugalingon sa inyong buot pagabuhaton niining mga tawo.” (bers. 35) Siya mipahinumdom kanila nga ang uban adunay susamang mga sumusunod, apan ang ilang mga kalihokang ang dali nga naabot ug nawala. Si Gamaliel dayon nitapos uban niining mga maalamon nga mga pulong nga tambag: “Karon ako moingon nganha kaninyo: Pahalayo kamo niining mga tawo, ug pasagdan lamang sila: kay kong kini nga tambag o kini nga buhat iya sa mga tawo, kini moabut nga walay bili: Apan kon kini iya sa Dios, dili kamo arang makagwagtang niini: tingali unya hinoon makaplagan kamo nga nakig-away batok sa Dios.”- bers. 38,39

Ang talaan sa mga pulong pasidaan ni Gamaliel ngadto sa konseho ang nagpahinumdom kanato sa susama nga mga sitwasyon karon, diin ang mga tawo andam sa paghimo nga ang atong pagsangyaw sa Ebanghelyo diha sa iyang kaugalingon nga merito. Atong pahimuslan ang maong makataronganon nga mga tingog taliwala sa kadaghanan nga mosupak sa atong mga paningkamot. ■

Paghinumdum sa Kamatinud-anon sa Diyos

Yabeng Bersikulo: ANG ATONG LEKSYON NIINI NGA “*Apan si Esteban nga puno sa Espiritu Santo, mitutok sa langit ug nakita niya ang himaya sa Dios ug si Jesus nga nagtindog sa too sa Dios.*” Kamatuoran sa matag higayon nga adunay mga oportunidad. Ang leksyon karon nagtapos sa pagsusi niini nga mga baruganan sa mga nahitala kang Esteban, ang unang Kristohanong martir.

—***Buhats 7:55***

Pininling Kasulatan:

Buhat 7:2-53

Human natukod ang usa ka kahikayan nga komunal nga pagkinabuhi sa simbahan pinasikad sa pagpakigbahin sa yutan-ong mga kabtangan, nagsugod ug tunga ang mga problema uban sa pagdagsang sa mga bag-ong mga magtutuo mahitungod sa administrasyon sa adlaw-adlaw nga panginahanglan sa mga kaigsoonan. Isip tubag niini, ang mga apostoles nagtudlo ug mga dekanos “sa matinud-anon nga report, nga puno sa Espiritu Santo ug sa kaalam,” sa pagdumala niini nga negosyo samtang sila naghatag sa ilang tanan nga panahon ug paningkamot ngadto sa pagsangyaw ni Jesu-Kristo.-Buhat 6: 1-4

Lakip sa mga napili mao si Esteban, “usa ka tawo nga puno sa pagtoo ug sa Espiritu Santo.” (bers 5) Sa pito ka mga napiling dekanos, siya ang nakitaan nga tingali adunay pinakadakong labing talento sa pagsaksi sa Kamatuoran. “Si Esteban, nga puno sa hugot nga pagtuo ug sa gahum, nagbuhat ug daghang mga katingalahan ug mga milagro taliwala sa mga katawhan. Ug dihay pipila ka mga sinagoga ... nakiglantugi kang Esteban. Ug wala sila makahimo sa pagbuntog sa kinaadman ug sa Espiritu nga maila sa iyang gipamulong.”- bers 8-10

Isip resulta sa iyang pagsangyaw, mga bakak nga mga akusasyon ang gihimo batok kang Esteban nga siya nagsulti sa mga pulong batok sa mga balaan nga templo. Ang mga Judio nga konseho nag-atubang sa lain pang tinun-an ni Jesus diha sa pagsulay nga mahatagan na ug katapusan ang pagkaylap sa mga Ebanghelyo. Niini nga kaso, sila tingali unta sa maayo, kay ingon nga si Esteban gidala sa atubangan kanila, “Ang tanan nga naglingkod sa konseho, sa pagtutok nila kaniya, nakamatikod nga ang iyang nawong ingon sa nawong sa usa ka anghel.” - bers 15

Gipangutana sa labawng sacerdote, “Tinuod ba kini?,” si Esteban mitubag pinaagi sa pagpresentar sa usa ka kasaysayan sa balik-balik nga kapakyasan sa Israel sa pagsunod sa mga sugo sa Dios. Iyang giakusahan sila nga “mga tikig og liog ug mga walay sirkunsisyon sa kasingkasing ug sa mga igdulungog” ug sa pagsukol sa Espiritu Santo. Sa pagbuhat sa ingon, si Esteban nag-presentar sa usa ka depensa sa Kamatuoran kay sa sa iyang kaugalingon.-Buhat 7: 1-51

Siya mipahinumdom kanila nga ingon nga ang Israel sa una nagsalikway kang Moises, sila karon nisalikway kang Jesus. Dayon, mahitungod kang Jesus, siya miingon, “Kini mao ang Moises nga miingon sa mga anak sa Israel: Usa ka propeta ang Ginoo nga inyong Dios mopasanay nganha kaninyo sa inyong mga igsoon, sama kanako; kaniya managpatalinghug kamo.” (bers 37) Sa pagtapos sa iyang pakigpulong, si Esteban nag-ingon:” Hain sa mga manalagna ang wala sa inyong mga amahan gilutos? ug ilang gipamatay sila nga nagpakita sa dili pa sa pag-anhi sa Matarung; sa kang kinsa kamo karon nahimong iyang mga magbubudhi ug mga mamumuno: Kinsa nakadawat sa balaod, ... ug wala magbantay niini.”- bersikulo 52,53

Ang gisulti ni Esteban nakapasuko sa konseho sa dihang sila nakaamgo usa kini ka paghukom sa silot sa ilang mga binuhatan. Ang ilang kasuko nahimong mas mapintas nga sa diha nga siya misulti kanila kon unsay iyang nakita sa mga langit, nga nasulat sa atong yabeng bersikulo- “si Jesus nga nagtindog sa toong kamot sa Dios.” Ila dayon nga gipagawas sa siyudad, ug gibato siya ngadto sa kamatayon. (bers 55-58) Hinaot nga kita mahimong sama kang Esteban nga maisog sa pagsaksi alang ni Jesus! ■